

Η βαριά σκιά της τρομοκρατίας

ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Η τρομοκρατία έχει απασχολήσει εδώ και αρκετές δεκαετίες έναν κάθε άλλο παρά ευκαταφρόνητο αριθμό παλαιότερων και νεότερων πεζογράφων, ξεκινώντας από τον Νίκο Κάσδαγλη, τον Δημήτρη Νόλλα και τον Αλέξη Πανσέληνο και φτάνοντας μέχρι τον Νίκο Δαββέτα, τον Κώστα Κατσουλάρη, τον Χ. Α. Χωμενίδη και, πολύ πρόσφατα, τον Τάκη Καμπύλη. Σε αυτή την πεζογραφική χορεία έρχεται να ενταχθεί με το καινούριο μυθιστόρημά της η Ελενα Χουζούρη, αφήνοντας πίσω (τουλάχιστον για την ώρα) τις παλαιότερες ιστορικές μεταμυθοπλασίες της. Πρωταγωνιστικό ρόλο στη δράση του βιβλίου, που διαθέτει και πάλι κάποιον ιστορικό «αέρα», μια και ξεδιπλώνεται τον Οκτώβριο του 1989, λίγο μετά τον σχηματισμό της κυβέρνησης Τζαννετάκη και τη μοιρασιά της εξουσίας μεταξύ Δεξιάς και Αριστεράς, αναλαμβάνουν ο νεαρός ανπεξουσιαστής Ατακός ή Μανωλάκης, ο μεγαλύτερος σε ηλικία αδελφός του και ο επίσης ηλικιακά μεγαλύτερος δημοσιογράφος Δημήτρης Κ. Ο θάνατος του Ατακού ανακαλεί, σύμφωνα με εξωκειμενική δήλωση της συγγραφέως, τον θάνατο του αναρχικού Μιγάλη Πρέκα, το 1987, αλλά η μετατόπιση της χρονολογίας αναφοράς μια διετία αργότερα διευκολύνει σκηνοθετικά τη σύγκρουση

Η **Ελενα Χουζούρη** αφηγείται τη μυθοπλαστική ιστορία του θανάτου ενός νεαρού αντιεξουσιαστή το φθινόπωρο του 1989

ΕΛΕΝΑ ΧΟΥΖΟΥΡΗ
● **Στη σκοτεινή πλευρά του φεγγαριού. Μια παλιά ιστορία**
Εκδόσεις Πατάκη, 2021, σελ. 224, τιμή 11,10 ευρώ

του Ατακού με τον αδελφό του και τον Δημήτρη Κ. Από τη μια πλευρά, η συγκυρία της συγκυβέρνησης, που βάζει τέρμα σε μια παρατεταμένη παραταξιακή και πρωτίστως ιδεολογική αντίθεση, και από την άλλη, η δύσθυμη σχέση της Αριστεράς με τις τρομοκρατικές οργανώσεις, που μπορεί να ξύνει ακόμα κι ένα τραυματικό απωθημένο. Ο Ατακός βρίσκεται σε ανυποχώρητο πόλεμο με τον κομμουνιστογενή αδελφό του (ο πατέρας του υπήρξε αντάρτης και εξόριστος) ενώ από τον ίδιο χώρο προέρχεται και ο Δημήτρης Κ. που πρόλαβε να διαγραφεί νωρίς. Η Χουζούρη φωτίζει το πολιτικό υπόβαθρο της ζωής και του θανάτου του Ατακού (η Αριστερά έχει μετατραπεί στα μάτια – τα δικά του και των συντρόφων του – σε κομμάτια και θρύψαλα, τόσο εξαιτίας των πολιτικών της ολιγοριών όσο και λόγω του υπερπειθαρχημένου κομματικού της μηχανισμού), σπεύδοντας να βάλει στο παιχνίδι ως αντίπαλο δέος τον αδελφό του, κρατάει όμως σοφά απ' έξω τον Δημήτρη Κ. Γιατί «σοφά»; Μα, επειδή, στο συνολικό πεδίο του αφηγηματικού σχεδιασμού, ο δημοσιογράφος, με το παρατημένο, άτονο, γκρίζο και μονίμως ηττοπαθές στυλ του, θα αποτελέσει τη μοναδική επαφή του Ατακού με τον πραγματικό κόσμο, τη μοναδική σκηνίδα επιβίωσής του στη σκοτεινή μεριά του φεγγαριού, η οποία πλημμυρίζοντας με τη μουσική των Pink Floyd θα αποκαλύψει τον πολιτικό, αλλά και τον υπαρξιακό πυρήνα

του μυθιστορήματος – τη μαύρη φωτιά που καταπρόχει τον Ατακό στα σκοθικά του: όχι μόνο το μίσος για την κατασταλτική δύναμη της αστυνομίας και τη μηχανή ισχύος του κράτους, αλλά και τη βαθύτερη, εκ των ένδον απόρριψη των πάντων, το ρήγμα για το ρήγμα και το ρημαδιό για το ρημαδιό, κατά την εδραία πεποίθηση του *Νετσάγγελφ* πως αν εν τέλει εξακολουθούμε να ζούμε στην πραγματικότητα, αυτό είναι μόνο για να επιφέρουμε γρηγορότερα την καταστροφή και τον αφανισμό της. Κι όταν θα έλθουν η καταστροφή και ο αφανισμός για τον Ατακό, τίποτε δεν θα είναι σε θέση να τις σταματήσει και να τις αναστείλει ή να ανακόψει την παράδοσή τους στο απόλυτο σκοτάδι. Η Χουζούρη χτίζει λιθαράκι το λιθαράκι τον κεντρικό της χαρακτήρα, φροντίζοντας να καταφέρει ωραία και τους ρόλους τους οποίους θα υποδυθούν οι δύο συμπρωταγωνιστές: ο πολιτικά αμετανόητος και ταυτοχρόνως ολοκληρωτικά συντηρημένος αδελφός και ο ψυχικά ποικιλοτρόπως υπονομευμένος και αποδομημένος δημοσιογράφος. Εξαιρετικά αποδοτικές μοιάζουν επίσης οι πυκνές-συχνές μυθιστορματικές αναδρομές και των τριών μυθιστορματικών προσώπων: αναδρομές οι οποίες προδίδουν βάθος στον παροντικό χρόνο της αφήγησης, παρέχοντας εκ παραλλήλου με διακριτικό τρόπο μια σειρά από μικρές πλην απολύτως κρίσιμες λεπτομέρειες.